

communicatie met deze for-
ts ende ouder-
alder kerken
nwoordelycken
volgen: „Men
dragen“, blz
alder kerken...
de“, waarmede
hier was eene

stelling bestre-
de vrijheid der
ten, omdat het
aan, noch kan
meer, met, ge-
lit zeggen dan
t huwelijk, dat
e toestemming,
ijheid van één
ken, en even-
den ontbonden
aan de noodige
van voorstel-
gaan van ver-
sluiting, eenige
vrijwillige toe-
beide dus voor-
ing. Maar daar-
aldus ontstane
t den aard der
dere (het kerk-
concludeerd kon
r men niet pre-
judt, maar eene
e over te gaan
an vergelijking"

it met elkander
ogelijk is. Maar
n recht aan de
gaan van zulk
ft het aangaan
elke kerk vrij,
anzien van
Daarom heeft
ouding tot God,
andere kerken,
or het aangaan
s heeft ook elke
dere kerken, en
van Godswege
voorzoover dat
met aangegane
and met andere

oo hetgeen ver-
wen en voor te
evend, den ander
doen. Is A van
n B te voldoen,
niet, A tot het
oodzakel.
hten meer, dan
erling zijn over-
men die kerken
isvergadering en
nacht gesproken
verhouding van
rantia, niet dis-
omini", blz. 150.
enschap over de
vloeit voort, dat
de, ook tezamen
lassicale of syno-
egane kerkelijke
het ambtelijk
niet over eene
dragers in zijne
elken kerkeraad
icaal of synodaal
ook zijn mogen,
f 1000x0. En 10
teer het dan ook
nulatieve en
n potestas cum-
woord cumulatief
synode brengen
acht samen. Het
phoopen), is hier
te wekt van hoo-
zeggenschap over
ken. Geene kerk-
chap. Van cumu-
ts te spreken is
ties bij dit woord,

segd wordt: „Aan
s de bevoegdheid
ke kerk in geval
uur te excommu-
vergadering dus
ht te ontzetten",
uerdere vergade-
rk van haar res-
nt die meerdere

ging, en althans
e kerkelijke over-
rt. 85 K.O.
L. Rutgers, dat

dit artikel (vroeger art. 84) de zelfstandigheid der plaat-
selijke kerk wil handhaven in betrekking tot de meer-
dere vergaderingen, blz. 371, en zegt, dat volgens Voetius
dit artikel wel „handhaaft... de zelfstandigheid der
plaatselijke kerk tegenover haar zusterkerken, met wie
zij deelneemt aan dezelfde synode", doch niet „de zelf-
standigheid der plaatselijke kerk tegenover de vergade-
ring der gezamenlijke zusterkerken, waarvan zij deel
uitmaakt", blz. 378. En op blz. 379 lezen we: „Maar
art. 84" (= 85 nieuwe nummering) „begrenst niet de
macht der meerdere vergaderingen en handhaaft ook
niet de zelfstandigheid der particuliere kerk tegenover
de klassen en synoden... doch sluit in zich de subjectie
en de subordinatie aan de meerdere vergadering". Af-
gezien nu van de vraag, wat Voetius in dezen omtrent
dit artikel zegt, zoo moet toch uitgesproken worden,
dat het artikel zelf dit niet zegt. Van eene onderschei-
ding hierbij tusschen ééne kerk en vele kerken tezamen
staat in dit artikel niets. Dan had dit artikel moeten
luiden: „Geene afzonderlijke kerk zal over eene andere
kerk... eenige heerschappij voeren, maar alle kerken
min ééne in eene meerdere vergadering hebben het recht
daartoe over die ééne kerk wel". Men ziet, zoo moet
men de artikelen verdraaien om er zijne meening in te
leggen. Maar nogmaals: Met welk recht? Waar halen
die kerken tezamen in vergadering die bevoegdheid
vandaan, welke geen van haar bezit? Hoe wordt 10 of
20 of 1000 x 0 = 1 of een hooger cijfer?

Inleggen in, en verwringen van, de woorden der
Kerkorde is het ook wanneer het op blz. 398 luidt: „In
art. 79 wordt het principe gesteld, dat de kerkeraad
de afzetting van ambtsdragers niet alleen mag verrich-
ten. Minstens moet één genabuurde kerk mede oordeelen
over de afzetting van ouderlingen en diakenen. En waar
twee kerken samen ouderlingen en diakenen mogen
afzetten, daar is naar het beginsel van art. 79 a fortiori
een samenkomst van meer genabuurde kerken daartoe
gerechtigd. En deze genabuurde kerken oefenen dit recht
uit in de klassen en synoden. Art. 79 legt dus het syno-
dale tuchtrecht over de ambtsdragers vast. Nu is de
tucht één. De instantie, die het ééne deel van de tucht
mag uitoefenen, is, voorzover zij daartoe bij machte
is, ook gerechtigd om de andere deelen der tucht uit
te oefenen. Waar dus de klassen en synoden in belang-
rijke gevallen ook de ouderlingen en diakenen mogen
afzetten, zijn zij principieel ook gerechtigd om in geval
van onmacht, verzuim of wanbestuur der plaatselijke
kerk het oordeel der excommunicatie uit te spreken
over een zondig lid, dat behoort tot een der kerken van
haar ressort, en dit banvonniss in de plaatselijke kerk
te voltrekken."

Men staat toch wel wat te kijken over zulk eene rede-
neering. Uit eene bepaling, dat een kerkeraad niet alleen
het vonnis van afzetting over een ambtsdrager mag
uitspreken, wordt geconcludeerd, dat die kerkeraad des-
noods wel geheel uitgeschakeld mag worden, ja, dat
de andere kerken der classis wel tegen hem in eenig
lid van zijn college of van zijne kerk mogen excommuni-
ceeren.

Deze bepaling van de genabuurde kerk is niet ge-
maakt, omdat de kerkeraad het recht niet zou hebben
te excommuniceren, maar om te voorkomen, dat hij
misbruik van dit recht zou maken door om ongeoor-
loofde redenen, persoonlijke tegenzin, op ongenoeg-
zame gronden, te excommuniceren. Natuurlijk maakt
het geen punt van verschil uit, dat wel ééne, maar
niet twee, noch drie, noch alle kerken der classis zouden
mogen mede-oordeelen. Maar waar ligt het recht tot
den sprong, dat dus ook de kerkeraad, wiens lid het
geldt, in die excommunicatie wel voorbijgegaan en ter-
zij gezet mag worden? Dat artikel zegt wel, dat andere
kerken met dien bepaalden kerkeraad zullen mede-
werken. Maar daarvan, dat zij in eenig geval ook alleen,
zonder dien kerkeraad, en buiten of tegen hem, mogen
handelen, zegt dat artikel niets.

Het kerkrecht in dit boek geleerd, is louter hiërarchie.
Wel niet papale hiërarchie (Rome), noch cathedrale,
blz. 370, (Anglicaansche Kerk), maar synodale. Dat
echter is slechts een modaal verschil, maar geen essen-
tiel onderscheid. We weten dat uit de Kerkgeschiede-
nis van ons eigen land als we denken aan 1834 en 1886.
Verwerping van de papale en de cathedrale hiërarchie
is dan ook niet genoeg. Evenzeer moet verworpen wor-
den de synodale hiërarchie, die in wezen niet beter is
dan de andere.

Ik mag dan ook niet anders, dan onze Kerken ten
ernstigste waarschuwen tegen een kerkrecht als in dit
boek wordt uiteengezet en verdedigd. Dat is een hiër-
archisch stelsel, een systeem van synodale hiërarchie,
en voert onze Kerken bij zijne volle toepassing in de
knellende overheersching van eene op menselijke
aanmatiging berustende synodale geweldoefening.

We zijn met onze kerkrechtelijke studiën en praktijken
wat op den verkeerden weg.

Zeker moeten we onderzoeken, wat onze Vaders in
de 16e en 17e eeuw hebben geleerd en gedaan. Daardoor
eerst kunnen we recht inzicht verkrijgen in allerlei pro-
blemen en wijzen van oplossing, moeilijkheden, vragen.
Maar daarbij moeten we het niet laten. Ook die Vaders
zijn in hun doen en leeren niet normatief. Wat zij deden
en zeiden, moet daarom evenzeer in elk afzonderlijk
geval getoetst worden, en wel aan Gods Woord, aan de
Heilige Schrift. We moeten dus ook met onze kerk-
rechtelijke vraagstukken niet maar zoeken naar een
soortgelijk geval vroeger in onze kerken, of naar eene
daarop betrekking hebbende uitspraak van één of meer
onzer Vaders, om het dan te beschouwen als aange-
wezen en uitgemaakt. Maar we moeten ook zoodanige
oplossing of uitspraak eerst nog beoordeelen naar wat
Gods Woord ons over de Kerk en het rechte kerkverband

en Gods gebod voor het doen der Kerk openbaart. Ook
met de wetenschap van wat Voetius leert, zijn we in
dezen niet gered, noch met de vraag, wie hem al of
niet recht heeft verstaan. Ook Voetius' voorstellingen
en redeneeringen moeten aan de Heilige Schrift ge-
meten worden. We moeten in onze kerkrechtelijke stu-
diën en praktijken meer dan tot dusver ons wachten
voor historicisme, het erkennen van het historisch ge-
schied als normatief. Ook inzake het Gereformeerde
kerkrecht moet meer aan Schriftstudie gedaan worden.
En we moeten ons daarbij hoeden zoowel voor onvolledig-
heid, doordat we b.v. ten aanzien van Hand. 15 ver-
onachtzamen zouden wat daaromtrent uit Gal. 2 inzake
de houding van den apostel Paulus te leeren valt, als
ook voor onjuiste redeneeringen en conclusies, waartoe
we bij ons door de zonde beschadigde denken zoo licht
komen, b.v. door ongeoorloofde sprongen te maken (qua-
ternio terminorum). We dienen niet uit het oog te ver-
liezen, dat onze Vaders meermalen in de praktijk be-
slissingen hebben genomen naar de gediensstigheid van
de omstandigheden, niet enkel terzake van Doopsbedie-
ning, maar ook wel betreffende kerkrechtelijke aan-
gelegenheden, voor welke beslissingen dan later zoo
goed zoo kwaad het ging eene theoretische rechtvaardig-
ging werd uitgedacht als principieel juist of geoorloofd
of geboden. Daarom te meer is hier scherpe controle
noodig.

We moeten ons niet alleen voor Independentisme
wachten, maar evenzeer voor Synodale hiërarchie, en
ons zoo min uit vrees voor het eerste tot de laatste
laten voeren, als omgekeerd uit vrees voor de laatste
tot het eerste. De weg van het zuivere Gereformeerde
kerkverband en kerkrecht, den weg van Gods Woord,
moeten we gaan in ons kerkelijk denken en handelen.
Anders gaat het steeds mis. En dan zouden we ons be-
zondigen aan de Kerk des Heeren.

S. GREIJLDANUS.

Prof. Dr J. D. Du Toit. (III.)

Het moet aan den lateren geschiedschrijver worden
overgelaten, om Prof. Du Toit te teekenen als theoloog,
als dichter en als vertaler van het Oude Testament in
de Zuid-Afrikaansche taal.

Alleen willen wij nog wijzen op de kracht, die van
Prof. Du Toit is uitgegaan tot bevordering van het
nationaal gevoel van de Afrikaners. In den grooten
oorlog van 1899—1902 waren gesneuveld ± 3000 Boeren,
doch in de vrouwenkampen stierven 4113 vrouwen en
22.257 kinderen. Het vreeselijk lot van deze vrouwen
bezingt Du Toit in zijn „Rachel". Het Schriftwoord uit
Jeremia 31: 15: „Bedwing uw stem van geweene, en uw
oogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid,
spreekt de Heere; want zij zullen uit des vijands land
wederkomen", wordt door hem aldus overgebracht op
zijn volk:

So staan daar in mijn vaderland
langs grote paale, her en der,
graftekens eerbiedvol geplant,
deur Jakobs — ballinge van ver —

vir Rachels wat in kindgeboort
gesterf het op die weg, of bij
die schrikkelijke kindermoord
tot in die dood het meegelij.

Ook hul gedagtenis is rein;
en al maar reiner sal zij word
als tijd in nimmer-rustig-zijn
zijn golwe o'er hul moellewens stort.

Wijlen President M. T. Steyn schreef in zijn voor-
woord op Rachel: „Ik weet, dat ik deur die juweel aan
te beveel, mijn volk 'n diens doen. Want niemand sal
„Rachel" kan lees sonder om te gevoel, dat hij vir 'n
tijdje altans in 'n hoger en reiner atmosfeer het geleef.
Met 'n profeties oog het die digter gesien, dat die toe-
koms van ons Land en ons Volk lê in die wieg".

Thans, nu wij 25 jaren later het Afrikaansche volk
bezien, kunnen wij zeggen, dat deze ziener goed heeft
gezien. Het geslacht, dat in die kwart eeuw is groot
geworden, weigert om langer aan de leiband van vreem-
den te loopen. Het is staatkundig een eenheid gewor-
den; het is niet langer een wingewest van Albion, maar
een vrije staat, die deel uitmaakt van de Britse Staten-
bond; het spreekt niet meer de taal van uitlanders,
maar heeft zijn eigen taal en literatuur; het behoeft
niet zooals vroeger te vreezen voor het zwarte gevaar,
maar het heeft blank en zwart, ieder zijn eigen dis-
trikten aangewezen.

Wat deze opgroeiende natie eenmaal zal beteekenen
voor het leven der volkeren, is thans nog niet te zeggen.
Het volk staat nog op den tweesprong, evenals de
jeugdige, die zich een eigen levenstaak en daarmee een
eigen levens- en wereldbeschouwing gaat verwerven.
Aan welke zijde van de weegschaal zal het Zuid-Afri-
kaansche volk zijn lot inwerpen? Vuige mammondienst
of een edel, Christelijk volkskarakter?

Prof. Du Toit heeft door zijn aandeel aan de Zuid-
Afrikaansche Bijbelvertaling een zwaar lood in die weeg-
schaal geworpen. Hij roept met den profeet: Land, land,
land, hoor des Heeren woord! Doch tegelijk brengt hij
Gods Woord in de hand van jong en oud, die iets ge-
voelen voor echt nationaal leven, want ieder kan nu
Gods Woord lezen in zijn eigen taal.

De vrucht van dit werk kan niet uitblijven, want
Gods Woord is een kracht Gods tot Zaligheid, een liege-
lijk die gelooft. Moge de heilige liefde, die de metgezel
van het geloof is, leiden tot broederlijke samenwerking
op het gebied van school, kerk en zending in Zuid-
Afrika. En als de vroegere leiders op staatkundig gebied
zijn uitgestorven, dan geve God, dat uit het jongere

geslacht staatslieden opstaan, die evenals wijlen Presi-
dent S. J. P. Kruger Deut. 17: 19 letterlijk toepassen:
„Gods wet zal bij hem zijn en hij zal daarin lezen alle
de dagen zijns levens".

S. O. LOS.

C. V. V. O.

Met bovenstaande initialen wordt de Christelijke Vereeniging „Vacantie Onderdak" bedoeld. Deze vereeniging, die in 't begin van 1936 werd opgericht, heeft zich geplaatst op den grondslag van den bijbel als het Woord Gods en op de belijdenis, dat het koningschap van Christus op alle terreinen des levens erkend moet worden. Zij stelt zich ten doel, om zelf christelijke vakantie-verblijven op te richten, in stand te houden en te exploiteeren, en te bevorderen, dat dit door anderen geschiedt; en zij wil hiermede de gelegenheid maken, dat ook jonge trekkers en andere vacantiengangers, die slechts over een bescheiden beurs beschikken, in hun nacht- en zomerverblijf een tehuis vinden, waar de geest en de levensstoon van het christelijke huisgezin worden voortgezet.

De jonge vereeniging is dadelijk met kracht aan het werk gegaan en heeft in de amper anderhalf jaar van haar bestaan reeds mooie resultaten bereikt. Zij heeft contact gezocht en gekregen met particulieren, die tegen matigen prijs hun pension voor de leden van C.V.V.O. beschikbaar willen stellen. Zij wist beslag te leggen op verenigingslokalen, houten gebouwen, boerderijen, die als logeergelegenheid of uitsluitend voor jonge dames, of ook voor andere trekkers dienst kunnen doen. En zij kan tegen billijk tarief ook gemeubileerde zomerhuisjes of gedeelten daarvan disponibel stellen.

Blijkens haar laatste gids van Juni 1937 is zij in den korten tijd na haar oprichting reeds zóó ver gevorderd, dat zij over ongeveer 40 pensions, 8 kampeergelegen-
heden en 15 zomerhuizen beschikt. Naar de kaart van het land gerekend, liggen deze zóó, dat men vooral in de hogere gedeelten van de provincies Utrecht, Gelderland en Overijssel bijzonder terecht kan. Voorts hier en daar in Noord-Brabant, op enkele kustplaatsen van Zeeland, Zuid- en Noord-Holland; in Limburg, Friesland en Drenthe telkens op één plaats, en eindelijk ook op de eilanden Terschelling en Ameland.

En dit alles tegen „concurrerende prijzen". Ik zag adressen vermeld, waar men reeds voor f.0.30 à f.0.50 slapen, voor f.0.25 à f.0.40 een eenvoudige broodtafel en voor f.0.45 à f.0.50 een warmen maaltijd krijgen kan.

Nu de tijd van reizen en trekken weer gekomen is, wil ik ook hier een goed woord voor C.V.V.O. spreken. Zij verdient tot anellen bloei te komen, zoodat spoedig het heele land met een net van haar verblijven is overdekt. Zij vermijdt al de gevaren en moeilijkheden van de jeugdherberg, en zoekt in haar verblijven een sfeer te scheppen en levendig te houden, welke met die van het christelijk huisgezin overeen komt. Hier kan men ver-
keeren naar eisch van Gods Woord, wordt de Zondag als dag des Heeren gevierd, dagelijks Gods Woord gelezen en gebeden, terwijl hier ook onze christelijke en vaderlandsche liederen gezongen mogen worden.

C.V.V.O. heeft daarom, naar mijn oordeel, er recht op, dat aan haar bestaan en streven zoowel in onze christe-
lijke dagbladen als in onze kerkelijke bladen meer bekendheid wordt gegeven. Waar eenigen tijd geleden in één van onze politieke hoofddorganen inlichtende arti-
kel over de zoogenaamd neutrale Nederlandsche Jeugdherbergcentrale werden opgenomen, is het des te meer plicht, op deze christelijke vereeniging te wijzen. C.V.V.O. mag ook aanspraak laten gelden op den zede-
lijken en financiële steun van onze jeugdorganisaties. Zouden deze niet eens willen overwegen, of het niet op hun weg ligt, hier jaarlijks een bedrag als subsidie uit te keeren? En intusschen mag verwacht, dat al onze jeugdleiders particulier en ieder belangstellend christen als lid toetreden. Voor een bedrag van f.1.— per jaar kan men reeds worden ingeschreven, en daarmee al de voordeelen van deze vereeniging genieten, zoowel voor zich zelf als voor zijn organisatie en zijn gezin.

Wie verder wensch ingelicht te worden, verwijs ik naar het adres van het secretariaat, den heer A. Brauckman, Leeuwarder weg 74, Buiksloot. Postzegel voor ant-
woord insluiten!

Zonder op het minst maar met deze aanbeveling een oud debat te willen heropenen, wijs ik er ten slotte wel op, dat ook deze introductie aantoon, hoe verkeerd zij indertijd oordeelden, die aan tegenstanders van de jeugdherberg het gevoelen toedichtten, alsof zij tegen meer verkeer in de natuur waren. Het ging toen niet over de wenschelijkheid van een zomervacantie buiten, maar over de vraag, waar en hoe deze zou worden doorgebracht.

E. D. KRAAN.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Een Amerikaansche Synode in zitting.

I.

Mei en Juni zijn de maanden gedurende welke de Protestantsche Kerken in Noord-Amerika ge-
woonlijk vergaderen. Die maanden zijn de mooiste
wat weersgesteldheid betreft. Juli en Augustus zijn
de vacantiemaanden voor allen die het voorrecht
genieten om korter of langer tijd de gewone werk-